ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 185
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 12
Ημερομ. Κατάθεσης: 7/10/2022

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2022

Ερώτηση & Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Οικονομικών, Εσωτερικών, Πολιτισμού & Αθλητισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων

Θέμα: Σε κίνδυνο οι Πηγές Αρμένων στη θέση Πλάτανος του Δήμου Αποκορώνου Χανίων

Στις Πηγές Αρμένων υπεγράφη την 22 Μαΐου 1822 υπό της Κρητικής Συνελεύσεως το καταρτισθέν εις Επίδαυρον πολίτευμα. Κάτω από τον ιστορικό πλάτανο έλαβε χώρα το 1897 η "Συνέλευση των Κρητών" με την παρουσία του Ελευθέριος Βενιζέλος υπέγραψε την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Ο πλάτανος κάηκε και σήμερα μια πλάκα θυμίζει την ιστορικότητα του χώρου, η απόδοση τιμής όμως στα γεγονότα δεν εξαλείφεται.

Ο χώρος έχει αδιαμφισβήτητα ιδιαίτερη ιστορική και αρχαιολογική σημασία. Σε μικρή απόσταση βόρεια των πηγών υπάρχει η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου του 16ου αιώνα, μέσα στην οποία από ανασκαφικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από μερικά χρόνια, αποκαλύφθηκαν τα λείψανα μιας παλαιότερης εκκλησίας του 13ου αιώνα και πιο κάτω μιας παλαιοχριστιανικής βασιλικής του 6ου αιώνα με ψηφιδωτά δάπεδα, που επεκτείνεται ανατολικά τουλάχιστον μέχρι τον πλάτανο της πλατείας και από τις άλλες πλευρές σε απροσδιόριστη απόσταση. Κατά τις ιστορικές πηγές έγινε εγκατάσταση Αρμενίων από το Νικηφόρο Φωκά (στους οποίους οφείλεται και το όνομα Αρμένοι) που δείχνει τη διαχρονική συνέχεια του οικισμού. Από πηγές αναφέρεται επίσης αναφέρεται η ύπαρξη μια ακόμη παλαιοχριστιανικής βασιλικής κάτω από την εκκλησία της Παναγίας στα νότια, επίσης σε μικρή απόσταση από τις πηγές, η οποία υπέστη κάποιες καταστροφές κατά την ανακαίνιση της νεότερης εκκλησίας.

Επίσης αδιαμφισβήτητο είναι ότι το νερό αποτελεί δημόσιο αγαθό, φυσικό πόρο ανεκτίμητης αξίας. Η διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα του χώρου των πηγών και την ελεύθερη πρόσβαση σε αυτές θα πρέπει να συνεχίσει να διαφυλάσσεται. Το χωριό Αρμένοι διαχρονικά δημιουργήθηκε γύρω από αυτές τις πηγές, οφείλει δηλαδή την ύπαρξή του σε αυτές.

Μέχρι πρότινος δίπλα στις 3 πηγές απ' όπου υδροδοτείται και αρδεύεται η μισή επαρχία Αποκορώνου βρισκόταν ένα παλιό μικρό καφενείο, που τη δεκαετία του '80 έγινε ταβέρνα. Στις 31.3.2022 οι ιδιοκτήτες παρακειμένου των πηγών ακινήτου πούλησαν αυτό

συμπεριλαμβάνοντας και τον κοινόχρηστο δρόμο που οδηγεί στις πηγές. Έχοντας λάβει άδεια μικρής κλίμακας ξεκίνησαν άμεσα και οικοδομικές εργασίες στο πωληθέν ακίνητο ακριβώς δίπλα στις πηγές. Ο νέος ιδιοκτήτης του χώρου στον οποίο υπάρχουν οι πηγές, αποφάσισε να απαγορεύσει την πρόσβαση σε αυτές.

Το 2004 με την υπ. αριθμ. Απόφαση 50 το Δημοτικό Συμβούλιο θα προχωρούσε σε αγορά του ακινήτου που περιβάλλει τις 3 πηγές εκτάσεως περίπου 700 τ.μ. Μάλιστα ο πρόεδρος τότε ανέφερε πως «σ' αυτή την ιδιοκτησία λειτουργεί ταβέρνα κυριολεκτικά πάνω στην πηγή, όλος ο χώρος έχει πλακοστρωθεί με αποτέλεσμα όμβρια ύδατα αλλά και τα νερά που πλένουν το πλακόστρωτο δρομάκι να πέφτουν μέσα στην πηγή. Ακόμη δεν γνωρίζουμε αν απόβλητα της κουζίνας διοχετεύονται στην πηγή αν υπάρχει διαρροή βοθρολυμάτων προς αυτήν».

Τον Οκτώβριο του 2021 η ανοιχτή συνέλευση για τα νερά του Αποκόρωνα ζήτησε από τον Δήμο τις αναλύσεις για τον έλεγχο της ποιότητας των νερών της περιοχής. Προέκυψε ότι οι αναλύσεις γινόταν από μη διαπιστευμένο εργαστήριο ενώ διαπίστωσαν έλλειψη πληροφοριών για το πώς έγινε η δειγματοληψία και εάν έγινε με τα σωστά κριτήρια. Σύμφωνα με τους κατοίκους, μέρος των σωληνώσεων του δικτύου ύδρευσης στην περιοχή εξακολουθεί να έχει αμίαντο, συνεπώς φαίνεται απαραίτητο να υπάρξει κατάλληλη δειγματοληψία για να διαπιστωθεί η παρουσία αυτού του καρκινογόνου υλικού στο δίκτυο ύδρευσης.

Με την υπ' αριθμ. 389/25.4.2018 Απόφαση της Δ/νσης Υδάτων της Περιφέρειας Κρήτης, ο Δήμος Αποκορώνου αντλεί νερό για τις υδρευτικές ανάγκες 12.950 ατόμων. Ο Δήμος συντηρεί και να διαφυλάττει την καθαρότητα του νερού.

Στις 29.4.2022 η Υπηρεσία Δόμησης Πολεοδομίας Χανίων προχώρησε σε αυτοψία, διακόπτοντας τις εργασίες και επιβάλλοντας πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης των κατασκευών. Ο Δήμος έχει προβεί σε καταγγελία των εργασιών στις αρμόδιες υπηρεσίες και προχωρήσει σε κατάθεση ασφαλιστικών μέτρων για το δρόμο των πηγών η εκδίκαση των οποίων θα γίνει στις 26.9.2022 στο Ειρηνοδικείο Βάμου.

Ερωτώνται οι υπουργοί:

1. Δεδομένου ότι ο μοναδικός δρόμος μετάβασης στις πηγές Πλατάνου (ο οποίος αποτελεί κοινόχρηστο πράγμα βάσει του άρθρου 967 του Αστικού Κώδικα) έχει αποκλειστεί από τον επενδυτή, με ποιες ενέργειες έχετε διαφυλάξει το δημόσιο συμφέρον; Ποιοι έλεγχοι έγιναν και ποιες παραβάσεις διαπιστώθηκαν;

2. Δεδομένου ότι ο Δήμος και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης έχουν ζητήσει να χαρακτηριστεί ο χώρος ως «Ιστορικός Τόπος» λόγω της ιδιαίτερης ιστορικής αξίας, δεσμεύστε να επισπεύσετε τις διαδικασίες αξιολόγησης και τελικής κήρυξής του;

3. Έχει γίνει έλεγχος από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, ανεξάρτητα αν ο χώρος είναι κηρυγμένος ως Αρχαιολογικός, για την επιβολή των όρων προστασίας πιθανών αρχαιοτήτων;

4. Θα προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες έτσι ώστε να συμπεριληφθεί ο χώρος των πηγών στην πολιτιστική διαδρομή που συνδέει 27 σημαντικά μνημεία πολιτισμού στον Αποκόρωνα;

5. Με ποιους τρόπους θα αναδείξετε και θα διαφυλάξετε την ιστορικότητα του χώρου;

6. Θα προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες έτσι ώστε να χαρτογραφηθούν και να οριοθετηθούν άμεσα όλες οι πηγές του χωριού;

7. Θα μεριμνήσετε έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία και η καθαρότητα των υδάτων ενάντια στην υποβάθμιση της υγείας και της ζωής των κατοίκων; Θα καταρτίσετε κατάλληλο πρόγραμμα παρακολούθησης για την ποιότητα του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με τη ΚΥΑ Γ1 (δ)/ ΓΠ οικ.67322/2017 (ΦΕΚ 3282/Β/19.9.2017);

Αιτούμαι τα παρακάτω έγγραφα

1. Τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης της ποιότητας των νερών των πηγών Αρμένων από το 2018 έως σήμερα σύμφωνα με την ΚΥΑ Γ1 (δ)/ ΓΠ οικ.67322/2017 και τη σχετική νομοθεσία.

2. Το τοπογραφικό με το οποίο έγινε η συγκεκριμένη αγοραπωλησία.

3. Οποιαδήποτε καταγραφή αναφορικά με τις Πηγές Αρμένων στο Αρχείο Υπηρεσίας Εγγείων Βελτιώσεων (ΥΕΒ – Περιφέρεια Κρήτης Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας), ευρισκόμενο σήμερα στα Γενικά Αρχεία του Κράτους.

Ο ερωτών Βουλευτής

Κρίτων Αρσένης